

Aalborg Grundvand/
Klimatilpasning, vandsektor
og grundvand
J.nr. NST-4600-00072
Ref. GKO projektsekretariat,
sahhe, annrj
Den 28. oktober 2015 –
revideret den 17. februar 2016

Høringsnotat vedrørende bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer

Naturstyrelsen sendte den 27. maj 2015 udkast til bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer i 8 ugers høring med frist for afgivelse af bemærkninger den 24. juli 2015. Samtidig sendte Naturstyrelsen udkast til et nyt kapitel 7 i vejledning om indsatsplaner ("Indsatsområder inden for sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder") i 8 ugers høring.

Bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer indeholder udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), områder med drikkevandsinteresser (OD), indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI) og indsatsområder. Bekendtgørelsen indeholder de seneste resultater fra den statslige grundvandskortlægning og vil afløse bekendtgørelse nr. 1255 af 26. november 2014 om udpegning af drikkevandsressourcer.

Udkastene blev sendt i høring hos alle kommuner, regioner samt en lang række interesseorganisationer. Naturstyrelsen har i alt modtaget 37 høringssvar til bekendtgørelsen. Bemærkninger vedrørende det nye kapitel 7 i vejledning om indsatsplaner berøres ikke i dette høringsnotat.

Flere høringssvar peger på de samme problemstillinger, og disse høringssvar vil så vidt muligt blive besvaret samlet under generelle overskrifter. Hvis flere høringssvar herudover peger på samme områder, vil svaret alene blive refereret og besvaret ved én høringsspart. Andre høringssvar vil blive besvaret under hver høringsspart.

GENERELLE EMNER

Indvindingsoplande inden for OSD

Flere interessenter (herunder Gladsaxe Kommune, Rebild Kommune, Vejen Kommune og Vesthimmerlands Kommune) bemærker, at indvindingsoplande inden for OSD bør udpeges, samt at disse bør kunne findes på Danmarks Miljøportal på lige fod med indvindingsoplande uden for OSD, da interessenterne anvender dem i sagsbehandlingen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Den aktuelle udpegning af OSD og indvindingsoplande uden for OSD har til formål at sikre drikkevandsinteresser mv. Beskyttelsesbehovet i indvindingsoplandene inden for OSD er tilgodeset gennem udpegningen af OSD

og kan ses i redegørelsesrapporterne fra Naturstyrelsen, og der vil derfor ikke ske en formel udpegning af indvindingsoplande til almene vandforsyninger inden for OSD. Som led i den fortsatte grundvandskortlægning efter 2015 vil Naturstyrelsen offentliggøre indvindingsoplande til almene vandforsyninger inden for OSD på Danmarks Miljøportal. Grundvandskortlægningen har allerede offentliggjort indvindingsoplande afgrænset inden for OSD fra kortlægninger afsluttet i 2013-2014 og største delen fra 2015 på [MiljøGIS](#). Temaet opdateres efterhånden, som der afgrænses nye indvindingsoplande, og på sigt vil indvindingsoplande fra ældre kortlægninger også blive inddraget. Indvindingsoplande inden for OSD udpeges ikke af miljø- og fødevarerministeren, da der alene er tale om en visning af faglige resultater, der ikke i sig selv har retsvirkning.

Afværgepumpning og Risikoområder

Flere interessenter (herunder Albertslund Kommune, Glostrup Kommune, Herlev Kommune, HOFOR, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune, Region Hovedstaden og Rødovre Kommune) bemærker, at afgrænsningen af indvindingsoplande til en almen vandforsyning bør inkludere et eventuelt indvindingsopland til en afværgeboring. Så længe området, der afværges fra, ikke er inkluderet i et indvindingsopland til en almen vandforsyning eller et OSD, vanskeliggør det den offentlige indsats overfor jordforurening, samt kommunernes muligheder for grundvandsbeskyttelse. Naturstyrelsen bør i beregning af indvindingsoplandene til de almene vandforsyninger tage højde for, at oplandene ændrer sig, hvis afværgepumpningerne ophører.

Interessenterne bemærker ligeledes, at hvis en grund, der er kortlagt som forurenede, delvist ligger i et indvindingsopland, skal hele den kortlagte grund være underlagt jordforureningsloven. Endvidere bør der udpeges "Risikoområder" uden for OSD og indvindingsoplande opstrøms indvindinger. En indsats overfor alle problematiske stoffer skal være mulig i indsatsområder.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Da der pågår en dialog angående afværgepumpning, som kræver yderligere afklaring, er de omtalte arealer fra Herlev-Glostrup kortlægningen udtaget af bekendtgørelsen.

Hvis der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne for udpegning af et indvindingsopland, f.eks. hvis en afværgepumpning ophører, vil Naturstyrelsen fremadrettet vurdere, om indvindingsoplandet skal genberegnes.

Afgrænsningen af indvindingsoplande er baseret på en faglig vurdering, og ikke på den matrikulære afgrænsning af ejendomme i området.

Folketinget har besluttet, at miljø- og fødevarerministeren udpeger OD, OSD, indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD, følsomme indvindingsområder og indsatsområder, jf. [vandforsyningslovens](#) § 11 a. Miljø- og fødevarerministeren har derfor ikke mulighed for at foretage formelle udpegninger af øvrige områder, f.eks. risikoområder. En indsatsplan skal omfatte alle relevante forureningskilder, dvs. kilder til både nitrat- og sprøjtemiddelforurening, og kilder til forurening med andre miljøfremmede stoffer eller naturligt forekommende stoffer. Der henvises til [Vejledning om indsatsplaner](#) fra 2015.

Retningslinje 40/41

Flere interessenter (herunder Dansk Naturfredningsforening (DN), Herlev Kommune og Hvidovre Kommune) spørger til, hvad der sker med vandplanernes

retningslinjer 40 og 41 samt den statslige udmelding hertil, når vandområdeplanerne træder i kraft i løbet af første halvår 2016.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen er ved at overveje om og i givet fald, hvordan vandplanernes retningslinjer 40 og 41, herunder den statslige udmelding skal videreføres.

Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI)

Arealer omfattet af vurderingen

Flere interessenter (herunder DANVA og DN) ønsker en tydeligere præcisering af, hvilke arealer der er omfattet af vurderingen af sprøjtemiddelfølsomhed, herunder en beskrivelse af hvorfor by- og lavbundsarealer ikke er omfattet, mens skovarealer er. Samtidig spørger interessenterne til status for projekter om udpeging af SFI på lerjorde.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Vurdering af sprøjtemiddelfølsomhed er sket på arealer, som er under normal landbrugsmæssig drift. Skove er inkluderet i SFI, fordi de kan komme under landbrugsmæssig drift. Byer, jernbaner, industriområder m.v. er undtaget, da det øverste jordlag ofte er ændret eller gravet af. Lavbundsarealer indgår heller ikke, idet SFI-konceptet for udpeging bl.a. forudsætter en vandtransport ud af rodzonen.

Ved Miljøstyrelsens forskningsprogram for bekæmpelsesmidler er der i 2014 og igen i 2015 efterspurgt projekter om risikoen for udvaskning til grundvandet på lerjorde. Der blev ikke modtaget ansøgninger, som blev vurderet forskningsfagligt støtteværdig i 2014.

Fagligt grundlag for udpegingen

Flere interessenter bemærker, at der er usikkerhed ved afgrænsningen af SFI, samt at andelen af udpegede følsomme arealer er mindre end hvad der burde udpeges. Interessenterne bemærker endvidere, at konceptet bag varslingsystemet for udvaskning af pesticider til grundvandet (VAP) bruges forkert, samt at en del af de sprøjtemidler, som benyttes i dag, ikke dækkes af KUPA-konceptet (koncept for udpeging af pesticidfølsomme arealer). Endelig bemærker interessenterne, at der er behov for at få afklaret nogle tekniske aspekter, f.eks. hvilken dybde de jordbundsparametre, der har indgået i udpegningsgrundlaget, er bestemt ud fra.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen har på baggrund af rapporten "[Sandjordens følsomhed over for udvaskning af sprøjtemidler](#)", udarbejdet af Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet (AGRO) lagt til grund, at de i bekendtgørelsen udpegede arealer af SFI kan udpeges med tilstrækkelig faglig sikkerhed.

I rapporten er betydningen af mindreudpegingen af AGRO vurderet som værende "marginal". Efterfølgende har AGRO dog vurderet, at SFI-områderne potentielt kan være væsentligt større, men AGRO finder dog samtidig dels at udpegingen af SFI i bekendtgørelsen er faglig korrekt, dels at der ikke eksisterer et fagligt grundlag for at udpege yderligere SFI områder. På den baggrund fastholder Naturstyrelsen udpegingen.

Udpegingen af SFI sker på sandjorde, som er mere følsomme end den mest følsomme VAP-mark. Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen anmodede i 2012 GEUS om en vurdering af, om KUPA-konceptet dækker de sprøjtemidler, som er godkendt i dag. GEUS konkluderede, at det oprindelige KUPA Sand koncept var dækkende.

I forhold til bemærkningen om jordbundsparemetrene kan Naturstyrelsen oplyse, at dette er bestemt ned til to meters dybde, men at konceptet for SFI-udpegningen kun inkludere data fra den øverste meter.

For mere om det faglige grundlag for afgrænsningen af SFI og indsatsområder her inden for henvises til Naturstyrelsens hjemmeside [her](#). For yderligere materiale om det bagvedliggende KUPA-projekt henvises til www.kupa.dk.

Brug af sprøjtemidler som udpegningsgrundlag

Flere interessenter (herunder DANVA, DN og HOFOR) bemærker, at fund af sprøjtemidler ikke er indgået som en del af udpegningsgrundlaget. Flere interessenter bemærker desuden, at også fund af forbudte sprøjtemidler burde indgå i udpegningsgrundlaget, da de indikerer sårbarhed. Andre interessenter mener, at en udpegning bør følges op af en konkret undersøgelse af, om der kan findes sprøjtemidler i grundvandet.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Udpegningen af SFI bygger på jordegenskaber, ikke fund af sprøjtemidler. I den nationale grundvandsovervågning er der meget få fund af godkendte sprøjtemidler. Det er ikke relevant at sammenholde udpegningen af SFI med fund af sprøjtemidler, der ikke længere er godkendt til anvendelse, fordi SFI alene er udpeget med henblik på at supplere den fremadrettede grundvandsbeskyttelse, og dermed er fund af ikke-godkendte sprøjtemidler ikke relevante.

Jordbundskort tilstrækkeligt detaljeret?

Flere interessenter bemærker, at der er områder, hvor jordens kalklag blottes ved jordoverfladen, men som samtidig på jordbundskortet er vist som sand- eller lerjorder. Endvidere bemærkes, at opløsningen af jordbundskortet er finere end datagrundlaget kan bære.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Udpegningen af SFI er baseret på flere eksisterende kort. Hvis der ikke fremgår kalk af disse kort, vil jordbundskortet heller ikke vise det. Den opløsning, som er anvendt i udpegningen af de sprøjtemiddelfølsomme arealer, stammer fra opløsningen af de bagvedliggende jordbundskort. En undersøgelse har vist, at størrelse, form og fordeling af de mineralkorn som udgør jorden, repræsenteres mest præcist ved en opløsning på ca. 75x75 meter. AGRO har i stedet valgt at lave en opløsning på 30x30 meter, da man ved denne opløsning kan repræsentere skift i landskabet fra f.eks. højbund til lavbund. AGRO vurderer, at datagrundlaget kan bære det.

Hvorfor ikke udglatte SFI?

Flere interessenter spørger, hvorfor det er muligt at lave udglatning ved NFI, når det ikke er muligt at udglatte SFI udpegningen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

SFI og indsatsområder her inden for er afbildet på kortet som celler. Den kantede udformning skyldes til dels det bagvedliggende datagrundlag. En udglatning som foreslået ville ændre de anvendte data. NFI er udpeget ved anvendelse af andre data, hvor en udglatning kan anvendes uden at ændre datagrundlaget.

KONKRETE EMNER

Billund Kommune

Kommunen bemærker, at der mangler et indvindingsopland til Donslund Vandværk og at de i høringsmaterialet viste udpegninger af indvindingsoplande til reservetildepladserne Hovborg og Fromsejer skal slettes.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplandet til Donslund Vandværk var ved en teknisk fejl ikke med i høringsmaterialet. Indvindingsoplandet fremgår af bekendtgørelsen.

Naturstyrelsen er enig i, at indvindingsoplandene til Hovborg og Fromsejer Reservetildepladser ikke skal fremgå af bekendtgørelsens udpegninger, da der hverken er tilknyttet borer eller tilladelser.

De Nordjyske Kommuner

Kommunerne bemærker, at gældende indvindingsoplande til almene vandforsyninger, der er kortlagt af amterne, bør udpeges. Kommunerne bemærker konkret, at NFI og indsatsområder bør tilpasses til indvindingsoplandet til Øster Brønderslev og Hjallerup Vandværker. Desuden bemærker kommunerne, at NFI og indsatsområder i indvindingsoplande til nedlagte kildepladser bør fjernes fra MiljøGIS. Kommunerne spørger ind til, hvorfor NFI ikke er inddraget i SFI-udpegningen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen kontaktede alle kommuner i sommeren 2014 med henblik på at få information om ændringer i indvindingsoplande. Nogle af disse indvindingsoplande, var endnu ikke færdigbehandlede inden denne bekendtgørelse blev sendt i høring. Når Naturstyrelsen har færdigbehandlet indvindingsoplandene, vil de blive udpeget. Dette gælder også de efterspurgte indvindingsoplande i Aalborg Kommune. NFI og indsatsområder slettes fortsat fra udpegningen for nedlagte indvindinger efter konkret henvendelse fra kommunerne. Udpegningen af indvindingsoplande til almene vandforsyninger vil først blive ændret, når kommunen har opdateret borerens status i Jupiter. Naturstyrelsen er enig i, at NFI og indsatsområder skal tilpasses afgrænsningen af indvindingsoplandet til Øster Brønderslev Vandværk. Naturstyrelsen er også enig i, at buffer omkring indvindingsboringerne til Hjallerup Vandværk inkluderes i indvindingsoplandet. Kortbilagene vil afspejle disse ændringer. SFI udpeges efter andre kriterier end NFI, hvorfor områderne ikke nødvendigvis er sammenfaldende. Der henvises i øvrigt til afsnittene ovenfor om SFI.

Egedal Kommune

Kommunen bemærker, at indvindingsoplande til vandværkerne Hove Overdrev, Hove, Smørum Vand, Hove Kildeplads, Stangkær og Smørumovre er fejlagtigt medtaget i bekendtgørelsens høring. Endvidere er der en kile mellem Smørum-Ballerup Kortlægningen og Nybølle Kortlægningen uden udpegning af NFI og IO, i et område som ellers er udpeget. Kommunen ønsker, at kilen også udpeges for at opnå sammenhængende udpegninger.

Naturstyrelsens bemærkninger:

De nævnte indvindingsoplandene ligger i OSD, og det var derfor en fejl, at de var medtaget i høringen. Indvindingsoplandene fremgår derfor ikke af bekendtgørelsens kortbilag. Naturstyrelsen er enig i, at kilen udpeges som NFI og dele heraf udpeges som indsatsområde.

Favrskov Kommune

Kommunen bemærker, at der i Favrskov Kommune er udpeget OSD i et omfang, som kan bidrage med drikkevandsressourcer på ca. 15 mio. m³/år, mens der kun indvindes ca. 3 mio. m³/år, samt at der ikke er planer om befolkningstilvækst, som

kan retfærdiggøre så stor en udpegning af OSD. Kommunen ønsker derfor oplyst opgørelsen af behovet for OSD i kommunen. Kommunen bemærker endvidere, at indvindingsoplandet for Lading Vandværk ikke er i overensstemmelse med det indvindingsopland, som kommunen administrerer efter – og oplyser også, at vandforsyningen har søgt om øget indvindingstilladelse, hvorfor kommunen mener, at Naturstyrelsen skal beregne nyt indvindingsopland.

Naturstyrelsens bemærkninger:

OSD blev oprindeligt udpeget af amterne i 1997 med udgangspunkt i kriterierne fra Miljøstyrelsens vejledning fra 1995 "Udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser". Udpegningen var baseret på skøn over udviklingen i befolkningstilvækst, antal af boliger og institutioner m.v. og vurderedes til at være tilstrækkelig robust frem til 2027. Naturstyrelsen har i 2014 afsluttet et udvalgsarbejde med deltagelse af bl.a. KL og Danske Regioner om behovet for grundvandskortlægningen efter 2015. I den udarbejdede [udvalgsrapport](#) vurderes behovet for at justere arealafgrænsningen af udpegede OSD frem til 2027 at være begrænset, men at det kan være relevant at analysere behovet for at justere udpegningen af OSD i 2025 som følge af demografisk udvikling, klimaforandringer og forureninger af grundvandsressourcen. Det pågældende OSD vil således ikke blive revideret på nuværende tidspunkt.

Naturstyrelsen er enig i, at der ved en fejl er vist 2 indvindingsoplande til Lading Vandværk. Kortet revideres så alene det nye indvindingsopland vises. Når kommunen har meddelt endelig øget indvindingstilladelse vil Naturstyrelsen tage stilling til, om ændringen i indvindingsmængden giver anledning til, at Naturstyrelsen vil genberegne indvindingsoplandet.

Frederikssund Kommune

Kommunen bemærker, at et indvindingsopland syd for Frederikssund, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, er beliggende i OSD.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Af bekendtgørelsens bilag 2 fremgår indvindingsoplande, som ligger helt eller delvist uden for OSD. En mindre del af indvindingsoplandet ligger uden for OSD, og det udpeges derfor.

Gladsaxe Kommune

Kommunen bemærker, at de administrerer efter et andet indvindingsopland til Søborg Vandværk, end det der fremgår af høringsmaterialet. Kommunen har i samarbejde med andre kommuner og almene vandforsyninger opstillet en grundvandsmodel (Øresundsmodellen) på baggrund af Naturstyrelsens NØ-model. Der er udtrukket nye indvindingsoplande, som kommunen bruger som administrativt grundlag. Kommunen ønsker at få deres indvindings- og grundvandsdannende oplande fra Øresundsmodellen på Miljøportalen, så der kan administreres efter dem.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen kontaktede alle kommuner i sommeren 2014 med henblik på at melde ændringer til indvindingsoplande ind. Henvendelser modtaget herefter vil blive behandlet i 2016. Naturstyrelsen vil kontakte kommunen, når henvendelsen vedrørende Søborg Vandværk behandles. Det er alene miljø- og fødevareministeren, der kan udpege indvindingsoplande. Kommunerne har således ikke mulighed for selv at ændre denne udpegning eller tilføje nye indvindingsoplande til miljøportalen.

Gribskov Kommune

Kommunen bemærker, at der kun er udpeget et enkelt lille SFI areal i Gribskov kommune. Gribskov kommune mener ikke, det er nødvendigt at udpege dette, da det ligger i skov og tilhører Naturstyrelsen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

SFI udpeges også i skovområder, idet der også dér kan ske anvendelse af sprøjtemidler. Udpegningen er uafhængig af ejerforhold.

Herlev Kommune

Kommunen bemærker, at der ikke findes en kilde til nitratudvaskning og at der kun er fund af lavt indhold af nitrat i de udpegede nitratfølsomme indvindingsområder i kommunen. Hvis udpegningen opretholdes, skal det sikres, at udpegningen ikke forhindrer byudvikling og klimatilpasningsløsninger.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Når Naturstyrelsen vurderer, at et område er sårbart overfor nitrat, vil dette område efterfølgende blive udpeget som NFI, med mindre der er ingen eller lille grundvandsdannelse, og indsatsområder udpeges afhængigt af arealanvendelsen. Dette er i overensstemmelse med [Zoneringsvejledningen fra 2000](#) og [Naturstyrelsens retningslinjer for afgrænsning af NFI](#). Naturstyrelsen vurderer på den baggrund, at udpegningerne af NFI i kommunen skal opretholdes.

HOFOR

HOFOR bemærker, at afgrænsningen af OSD i Herlev-Glostrup kortlægningen ikke har været drøftet med kommunerne i følgegruppen, og Naturstyrelsen har valgt at fastholde amtets udpegnings. HOFOR er ikke klar over, om der er sket en faglig vurdering i forhold til kriterier for udpegnings af OSD.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Grundvandskortlægningen sker inden for de af amtet udpegede OSD. I forbindelse med kortlægningen vil Naturstyrelsen få viden, der kan medføre et behov for at justere den gældende udpegnings af OSD. I forbindelse med udvalgsarbejdet om grundvandskortlægning efter 2015 vurderede udvalget, at behovet for at justere udpegningen af OSD var meget begrænset frem til 2027. OSD er strategisk udpeget og skifter ikke som udgangspunkt beliggenhed.

Hvidovre Kommune

Der er i kommunen en nødforsyning til Hvidovre Hospital med en tilladelse på 3.000 m³/år, som sammen med afværgeanlæggene laver huller i indvindingsoplandene til de almene vandforsyninger.

Kommunen bemærker, at grundvandsmagasinerne i kommunen er sårbare og udpeget som NFI, men kortlægningen viser, der ikke er problemer med nitrat. Hvidovre Kommune er en bykommune og der er ingen større kilder til nitratforurening. Kommunen bemærker, at indsatsen ikke vil vedrøre nitrat, men andre miljøfremmede stoffer.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen har ikke dokumentation for, at denne nødforsyning er årsag til hul i indvindingsoplandene, men der gælder det samme for nødforsyninger som for afværgeboringer. Der henvises derfor til afsnittet "Afværgepumpning og Risikoområder". Der henvises ligeledes til afsnittet "Afværgepumpning og Risikoområder" i forhold til problemstoffer. Med hensyn til udpegningen af NFI i

kommunen, henvises til Naturstyrelsens bemærkninger til Herlev Kommune ovenfor.

Ikast-Brande Kommune

Kommunen efterspørger udpegning af indvindingsoplande til Brande Vandværk. Kommunen gør desuden opmærksom på mangler vedr. tre andre indvindingsoplande, som færdigkortlægges i 2015, og påpeger, at der bør rettes op på disse i forbindelse med næstkommende bekendtgørelse.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplandene til Brande Vandværk er ved en fejl endnu ikke færdigbehandlet. Indvindingsoplandene vil blive medtaget i en kommende bekendtgørelse. De tre øvrige indvindingsoplande er på nuværende tidspunkt ikke færdigkortlagte.

Kommunernes Landsforening

KL bemærker, at vedtagelsen af indvindingsoplandene i Randers Nord kortlægningen bør afvente Naturstyrelsens beslutning om, hvordan uoverensstemmelser mellem Randers Nord kortlægningen og nabokortlægningen Mariager Fjord håndteres.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Mht. Randers Nord kortlægningen, så vurderer Naturstyrelsen, at grundlaget for områdeudpegningerne, samt NFI og indsatsområder er i overensstemmelse med vores interne retningslinjer. Naturstyrelsen anerkender dog, at der eksisterer en grænseproblematik imellem de to nabokortlægninger. De oplande i Randers Nord, der er omfattet af grænseproblematikken indgår dog ikke i denne bekendtgørelse.

Naturstyrelsen er ved at afklare grænseproblematikken, og Randers Nord udpegningerne opretholdes indtil der foreligger en afklaring for området.

Landbrug & Fødevarer (L&F)

Landbrug & Fødevarer har ønsket en fornyet høring under henvisning til, at der er ”stor usikkerhed i omfanget af udpegning af SFI områder og efterfølgende indsatser, da der var mange uklarheder i høringsmaterialet.”

Naturstyrelsens bemærkninger:

SFI-områderne kan være større end de arealer, som i bekendtgørelsen udpeges som SFI. Naturstyrelsen fastholder udpegningen i bekendtgørelsen, idet der med denne udpegning alene udpeges områder som SFI for hvilke udpegningen fagligt er sikker. Der findes ikke et sikkert fagligt grundlag, jf. også oplysninger fra AGRO, for at udpege evt. yderligere områder som SFI.

Yderligere fremtidige udpegninger af SFI vil alene ske inden for ”sprøjtemiddelfølsomme områder” (de røde områder) i figur 3 i den faglige baggrundsrapport (link: <http://naturstyrelsen.dk/media/135455/rapport-io-for-sproejtemiddelfoelsomme-omraader-final.pdf>)

Yderligere SFI-udpegninger inden for disse arealer vil alene ske i takt med at grundvandskortlægningen af områderne afsluttes.

Nordfyns Kommune

Kommunen bemærker, at udpegningen af NFI har afgørende betydning for kommunens udviklingsmuligheder, da store dele af byområder er udpeget NFI.

Kommunen ønsker, at Naturstyrelsen sikrer, at udpegningen er korrekt, og der ikke er en unødigt hindring af udviklingsmulighederne i kommunen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen har gennemgået kortlægningen i området og dermed kigget på udpegning af NFI og indsatsområder. Ud fra Naturstyrelsens retningslinjer for afgrænsning af NFI jf. [Nitratsårbarhed og afgrænsning af NFI og IO](#), er de afgrænsede arealer korrekte.

Nyborg Kommune

Kommunen ønsker to områder med NFI slettet. Det ene er udpegninger til indvindingsoplandet for Kogsbølle Vandværk, som er nedlagt, og det andet område er NFI, som ligger uden for OSD nær Bynkel.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen er enig med kommunen, og de to områders udpegninger af NFI slettes.

Rebild Kommune

Kommunen oplyser, at Risdal Vandværk er lukket, og indvindingsopland samt områdeudpegninger for oplandet bør slettes. Kommunen bemærker, at 18 indvindingsoplande mangler. Et af disse er Øster Hornum Vandværk, som kommunen har medsendt ny afgrænsning for. Kommunen ønsker indsatsområder i den del af Buderupholms indvindingsopland, der ligger uden for Støvring Vandværk, Syds, indvindingsopland slettet, da vandværkets borer er sløjfet. Herudover bemærker kommunen, at bekendtgørelsen bør indeholde oplysninger om, at der alene er udpeget sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder på sandjorde, og endnu ikke på lerjorde.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen er enig i, at indvindingsopland og områdeudpegninger for Risdal Vandværk slettes. 13 af de 18 vandværker er, som kommunen også nævner, på nuværende tidspunkt ved at blive genkortlagt. Efter endt kortlægning vil indvindingsoplandene blive udpeget i en bekendtgørelse. 4 indvindingsoplande (Byrsted Vandværk, Støvring Vandværk, Syd, Støvring Vandværk, Nord, og Lundehus Vandværk) medtages i næste bekendtgørelse. Naturstyrelsen kontaktede alle kommuner i sommeren 2014 med henblik på at melde ændringer til indvindingsoplande. Henvendelser modtaget herefter vil blive behandlet i 2016. Naturstyrelsen vil kontakte kommunen, når henvendelsen vedrørende Øster Hornum Vandværk behandles. Naturstyrelsen er enig i, at høringsmaterialets visning af indsatsområdet i indvindingsoplandet til Buderupholm Vandværk var fejlagtigt, og kortbilaget rettes i overensstemmelse hermed. Udpegningerne i bekendtgørelsen afspejler vandforsyningslovens tekst. Det er derfor ikke muligt at beskrive, hvilke områder der endnu ikke er omfattet af en vurdering af sprøjtemiddelfølsomheden. Der henvises i stedet til de faglige rapporter om sprøjtemiddelfølsomhed, der kan findes på www.nst.dk.

Ringkøbing-Skjern Forsyning

Forsyningen efterspørger udpegning af følgende indvindingsoplande: Holmland Vandværk, Vandværk Øst, Nordvestværket og Ringkøbing Vandværk. Endvidere informerer forsyningen om, at forsyningen har beregnet nye indvindingsoplande til Ringkøbing Vandværk og tre andre vandværker.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplandet til Nordvest Vandværket er færdigkortlagt, men da kortlægningen først blev afsluttet efter bekendtgørelsen blev sendt i høring, forventes indvindingsoplandet udpeget på et senere tidspunkt. Det samme gælder indvindingsoplandene til Holmland Vandværk og Vandværk Øst, når de er færdigkortlagte. Af de fire vandværker, som Ringkøbing-Skjern Forsyning har beregnet nye indvindingsoplande for, er det alene Ringkøbing Vandværks indvindingsopland, som ligger uden for OSD, og som derfor kan udpeges af miljø- og fødevarerministeren. Naturstyrelsen har modtaget det nyberegne indvindingsopland for Ringkøbing Vandværk fra Ringkøbing-Skjern Kommune under høringen. Indvindingsoplandet vil blive behandlet sammen med lignende henvendelser i 2016, hvor Naturstyrelsen vil kontakte kommunen, når henvendelsen behandles.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kommunen bemærker, at der mangler en række indvindingsoplande i høringsmaterialet. Kommunen har medsendt nyberegne indvindingsoplande. Kommunen ønsker, at NFI til det lukkede Hoven Vandværk slettes.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Af det medsendte kortmateriale fra kommunen fremgår indvindingsoplande, hvoraf nogle findes i bekendtgørelsens bilag 2 (uden for OSD), og andre ligger i OSD. I bekendtgørelsen udpeges kun indvindingsoplande, som ligger helt eller delvis uden for OSD, og derfor er det kun disse som vises. Da Hoven Vandværk ikke længere er aktivt, er Naturstyrelsen enig i, at indvindingsoplandet, NFI og indsatsområdet til dette slettes. Indvindingsoplandet til Tim Vandværk og Spjald Vandværk var ikke færdigkortlagt, da bekendtgørelsen blev sendt i høring, og medtages derfor i en kommende bekendtgørelse. Indvindingsoplandet til Ringkøbing Vandværk og Lem Vandværk forventes medtaget i næste bekendtgørelse. Vandværk Øst er ved at blive kortlagt, og vil blive udpeget efter endt kortlægning. Naturstyrelsen kontaktede alle kommuner i sommeren 2014 med henblik på at melde ændringer til indvindingsoplande. Henvendelser modtaget herefter vil blive behandlet i 2016. Naturstyrelsen vil kontakte kommunen, når henvendelsen behandles.

Rødovre Kommune

Kommunen bemærker, at Naturstyrelsen i grundvandsmodelleringen og udpegningen af indvindingsoplande til Rødovre Vandværk og Espevang Vandværk ikke har taget højde for, at der er givet en fælles tilladelse på 900.000 m³/år. Indvindingstilladelsen kan flyttes indenfor rammerne af tilladelsen mellem de to kildepladser.

Desuden foreslår kommunen, at der udpeges OSD i området med indvindingsoplande.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplandene til Rødovre og Espevang vandværker er blevet beregnet ud fra en fordeling af indvindingsmængde med 400.000 m³/år til Rødovre og 500.000 m³/år til Espevang. Dette blev aftalt på følgegruppemøde d. 19. maj 2014 om kortlægningen, hvor HOFOR og Rødovre Kommune begge deltog. Når kommunen har meddelt endelig indvindingstilladelse vil Naturstyrelsen tage stilling til, om ændringen i indvindingsmængden giver anledning til, at Naturstyrelsen vil genberegne indvindingsoplandet.

Med hensyn til udpegning af OSD i området henvises til Naturstyrelsens bemærkninger til HOFOR ovenfor.

Silkeborg Kommune

Kommunen bemærker, at sårbarhedskortlægningen i projektet Århus Vest ikke er rigtig, idet der ikke er taget højde for den mulige reduktionskapacitet fra organisk materiale i de miocæne aflejringer. Kommunen bemærker endvidere, at den opstillede grundvandsmodel med cellestørrelser på 100x100m ikke er god nok til at beregne grundvandsdannelse tæt på borerne – og specielt for mindre indvindinger (< 30.000 m³/år) giver denne cellestørrelse for store grundvandsdannende oplande. Derfor foreslår kommunen, at modellen ændres til cellestørrelser på 10x10m for indvindinger < 30.000 m³/år. Kommunen eksemplificerer dette ved indsatsområderne til Møllerup, Skannerup og Toustrup By Vandværker. Angående Voel By Vandværk og Gjern Vandværk vurderer kommunen, at den geologiske model, og dermed grundvandsmodellen, de beregnede grundvandsdannende oplande og udpegede IO er så mangelfulde, at der ikke på det nuværende grundlag kan iværksættes rådighedsindskrænkninger, og Naturstyrelsen bør derfor re-tolke den geologiske model for de to områder.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Det er korrekt, at en mulig reduktionskapacitet i form af organisk materiale ikke er taget i betragtning ved sårbarhedsvurderingen, netop fordi tilstedeværelsen og omfanget ikke er dokumenteret, hvilket er i overensstemmelse med rapporten ”Nitratsårbarhed og afgrænsning af NFI og IO”, Naturstyrelsen, maj 2014.

For store kortlægninger/modeller er det, jf. Geo-vejledning 2, mest hensigtsmæssigt at anvende cellestørrelser på 100x100 meter med den datatæthed og de ressourcer, der er til rådighed til modelarbejdet. Kun i enkelte tilfælde, typisk for mindre områder/modeller, er der i kortlægninger anvendt mindre cellestørrelser. Naturstyrelsen noterer sig forslaget om lokalt i modeller især omkring indvindinger at anvende en mindre cellestørrelse.

Naturstyrelsen har vurderet, at modellen for de to områder er korrekte. Der vil i 2016-2020 være mulighed for i særlige tilfælde at justere kortlægningen/udpegningen af allerede kortlagte arealer. Prioriteringen heraf vil blive drøftet i Koordinationsgruppen for Grundvandskortlægning.

Skanderborg Kommune

Kommunen bemærker, at en ny hydrostratigrafisk model viser, at indvindingsoplandet til Lyngvejs Vandværk ikke bør være udpeget som NFI. Kommunen finder GIS-temaet ”Indvindingsoplande uden for OSD” misvisende, da det ikke indeholder alle indvindingsoplande uden for OSD. Kommunen bemærker, at OSD udpegningen for Dørup Vandværk skal fjernes, da vandværket er nedlagt. Samtidig nævner kommunen indvindingsoplande til 3 vandværker, som de vurderer mangler. Kommunen ønsker genberegning af indvindingsopland til Gl. Hylke og Brørup vandværker. Kommunen ønsker afklaring af, hvorfor dele af indvindingsoplandene til Gl. Hylke og Brørup vandværker samt Alling-Tørring Vandværk er beliggende nedstrøms kildevæld. Kommunen ønsker afklaring på ønske fra sidste bekendtgørelse omkring ændring af områdeudpegninger.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen fastholder NFI-udpegningen for Lyngvejs Vandværk.

Naturstyrelsen vurderer, at det faglige grundlag i data tilsendt fra kommunen ikke er tilstrækkeligt til at ændre udpegningen. Grundvandskortlægningen har vist, at lerdæklaget ikke er sammenhængende, samt at der er tegn på ustabilitet i det grundvandskemiske miljø. Indvindingsoplande uden for OSD udpeges af miljø- og fødevarerministeren, efterhånden som de bliver færdigkortlagt. De tre indvindingsoplande, som kommunen vurderer mangler, er færdigkortlagt i 2015,

og udpeges derfor på et senere tidspunkt. Naturstyrelsen er enig i, at OSD og tilhørende NFI ved det nedlagte Dørup Vandværk ophæves. I sommeren 2014 havde kommunerne mulighed for at melde ændringer til indvindingsoplande ind til Naturstyrelsen. Henvendelser modtaget herefter vil blive behandlet i 2016. Kommunen vil blive kontaktet, når henvendelsen vedr. Gl. Hylke og Brørup Vandværker behandles. Baggrunden for at dele af indvindingsoplandet til Gl. Hylke og Brørup Vandværk ligger nedstrøms kildevæld er, at der i oplandet er medtaget en beskyttelseszone på 300 m omkring indvindingsboringen for bl.a. at tage højde for usikkerheder i potentialekortet. Efter nyeste praksis indregnes 300 m beskyttelseszone som udgangspunkt omkring boringen på alle indvindingsoplande, som Naturstyrelsen afgrænser i grundvandskortlægningen. Det samme gælder indvindingsoplandet til Alling-Tørring Vandværk. I forbindelse med sagsbehandlingen har Naturstyrelsen registreret, at dele af Alling-Tørring Vandværk ligger i en sø, og oplandet vil derfor blive tilrettet søbredden. Under sagsbehandlingen har Naturstyrelsen bemærket, at der er afgrænset indvindingsoplande og NFI i søer ved Søvejens Vandværk og Ry Vandværk. Udpegningerne vil blive tilpasset søbredden. Mht. ønske om ændrede områdeudpegninger fra sidste bekendtgørelse, vil henvendelsen ikke blive vurderet på nuværende tidspunkt. Der vil i 2016-2020 være mulighed for i særlige tilfælde at justere kortlægningen/udpegningen af allerede kortlagte arealer. Prioriteringen heraf vil blive drøftet i Koordinationsgruppen for Grundvandskortlægning.

Smidstrup Vandværk

Vandværket er uenig i udpegningen af NFI ved Smidstrup Vandværk på baggrund af de kemiske konklusioner om baggrunden for det forhøjede sulfatindhold. Vandværket vurderer, at det forhøjede sulfatindhold skyldes iltning i forbindelse med kraftig sænkning af grundvandsspejlet. Vandværket tager endvidere afstand fra, at en bekendtgørelse med så væsentlige konsekvenser for arealer kan anvendes uden, at der er udført detaljerede undersøgelser, hvilket der ikke er gjort forsøg på for Gribskovkortlægningen. Endelig undrer vandværket sig generelt over fordelingen af NFI/indsatsområder i Øst- hhv. Vestjylland og tilsvarende forskelligheder på Sjælland – konkret finder man ikke, at området ved Smidstrup Vandværk bør være indsatsområde.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen fastholder, at NFI-udpegningerne og de kemiske konklusioner som baggrund for dem er korrekte på det foreliggende datagrundlag. Størrelsen af afgrænsede NFI/indsatsområder i forskellige landsdele kan som udgangspunkt ikke sammenlignes pga. forskelligheder i bl.a. de geologiske aflejringer. Desuden kan færdiggørelsesstatus for kortlægningerne spille en rolle i forskellighederne.

Sønderborg Kommune

Kommunen bemærker, at indvindingsoplandene for Holm Vandværk og Fynshav Vandværk ikke er udglattede og er i tvivl, om det i stedet er de grundvandsdannende oplande, som fremgår af bekendtgørelsen. Desuden bemærker kommunen, at indvindingsoplandene ligger inden for OSD.

Naturstyrelsens bemærkninger:

De viste indvindingsoplande er ikke grundvandsdannende oplande, og således korrekte. Indvindingsoplande, som ligger helt eller delvist uden for OSD udpeges i bekendtgørelse, og begge oplande ligger delvist uden for OSD. Indvindingsoplandene har samme afgrænsning, som i den afsluttende

kortlægningsrapport for området. I sommeren 2014 havde kommunen mulighed for at melde ændringer til indvindingsoplande ind til Naturstyrelsen. Henvendelser modtaget herefter vil blive behandlet i 2016. Naturstyrelsen vil kontakte kommunen, når henvendelsen vedrørende Holm og Fynshav Vandværker behandles. Der vil i 2016-2020 være mulighed for i særlige tilfælde at justere kortlægningen/udpegningen af allerede kortlagte arealer. Prioriteringen heraf vil blive drøftet i Koordinationsgruppen for Grundvandskortlægning.

Vejen Kommune

Kommunen bemærker, at Skodborg Vandværks indvindingsopland ikke fremgår af bekendtgørelsens bilag 2.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplande, som er færdigkortlagt i 2015 omfattes af næste bekendtgørelse, hvor indvindingsoplandet til Skodborg også forventes medtaget.

Vesthimmerland Kommune

Kommunen efterspørger indvindingsoplande uden for OSD fra kortlægningerne Rønhøj-Farsø-Hvalpsund, Aars og Vognsild. Kommunen vurderer, at indvindingsoplandene fra ovennævnte kortlægninger samt fra Løgstørkortlægningen ikke er beregnet med stor nok sikkerhed, og ønsker derfor en revision af kortlægningerne.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indvindingsoplandene uden for OSD fra Rønhøj-Farsø-Hvalpsund og Aars kortlægningerne er ved at blive kortlagt. Afgrænsningen af disse sker med udgangspunkt i Geovejledning 2, som ved øvrige kortlægninger. Når kortlægningerne er afsluttet, vil områdefgrænsningerne blive udpeget af miljø- og fødevarerministeren. Indvindingsoplandene fra Vognsild kortlægningen forventes udpeget af ministeren på et senere tidspunkt. Mht. indvindingsoplandene ved Vognsild vil der i 2016-2020 være mulighed for i særlige tilfælde at justere kortlægningen/udpegningen af allerede kortlagte arealer.

Vordingborg Kommune

Kommunen bemærker, at Danmarks geologi er forskelligartet med opsprækket ler, sandlinser og kalkflager, hvorfor Vordingborg Kommune ser det nødvendigt ikke kun at benytte lerdække-kort til f.eks. at vurdere muligheden for at placere nedslivningsanlæg, men at der skal en geologisk vurdering til. Forskelligartetheden forårsager ligeledes, at det er forskelligt, hvilke stoffer (fluorid, nitrat mv.) der giver anledning til problemer. Kommunen bemærker ligeledes, at indsatsen med at beskytte OSD ikke må glemmes.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Grundvand i Danmark beskyttes efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven. Dette gælder også for OSD. Det er korrekt, at geologien i Danmark er forskellig, og det er forskelligt, hvordan forskellige stoffer skal håndteres. Gennem Naturstyrelsen grundvandskortlægning belyses geologiens forskelligartethed. Disse oplysninger kan anvendes af kommunen i forbindelse med konkret sagsbehandling. For så vidt angår kommunens bemærkning om problemstoffer, henvises til Naturstyrelsens bemærkninger til Albertslund Kommune ovenfor.

Naturstyrelsens egne rettelser

Naturstyrelsen har ved en fejl haft medtaget en række indvindingsoplande inden for OSD i kortlægningsområderne Bredsten-Gadbjerg, Hvejsel og Smørum-Ballerup i bekendtgørelsens bilag 2 i høringsperioden. Disse er udtaget af bekendtgørelsen.

På baggrund af henvendelse fra Rebild Kommune er det blevet klart, at der i høringsperioden har været enkelte uoverensstemmelser i indsatsområder inden for NFI på bekendtgørelsens bilag 4 og på MiljøGIS. De berørte kommuner er orienteret, og overensstemmelser mellem de to datasæt er sikret.

Indvindingsoplandet til Vindblæs Syd Vandværk i Vesthimmerlands Kommune og indvindingsoplandene til Jelling Vandværk i Vejle Kommune blev genkortlagt i 2015. Det er derfor en fejl, at de tidligere afgrænsninger har været med i høring, og de er derfor udtaget af bekendtgørelsen. De nye indvindingsoplande til vandværkerne vil blive medtaget i næste bekendtgørelse.

Der har været to mindre NFI'er med i høring i området for Aarhus Vest kortlægningen, som burde have været slettet i forbindelse med revideringen af området. Disse er udtaget af bekendtgørelsen.

I forbindelse med sidste bekendtgørelse blev der ved en fejl slettet to mindre områder med NFI og indsatsområder ved Taulov, og disse udpeges igen med denne bekendtgørelse.

Haderslev Kommune har inden høringsperioden meddelt, at Råde Vandværk er nedlagt. Det er derfor en fejl, at indvindingsoplandet hertil har været med i høringsperioden, og det er udtaget af bekendtgørelsen.

Berørte kommuner

Albertslund
Assens
Ballerup
Billund
Bornholm
Brøndby
Brønderslev
Egedal
Esbjerg
Favrskov
Faxe
Fredensborg
Fredericia
Frederiksberg
Frederikshavn
Frederikssund
Faaborg-Midtfyn
Gentofte
Gladsaxe
Glostrup
Gribskov
Guldborgssund
Haderslev
Hedensted
Helsingør
Herlev
Herning
Hillerød
Hjørring
Holstebro
Holbæk
Horsens
Hvidovre
Hørsholm
Ikast-Brande
Jammerbugt
Kerteminde
Kolding
København

Lejre
Lemvig
Lolland
Læsø
Mariagerfjord
Middelfart
Morsø
Norddjurs
Nordfyn
Nyborg
Næstved
Odense
Randers
Rebild
Ringkøbing-Skjern
Ringsted
Roskilde
Rødovre
Silkeborg
Skanderborg
Skive
Slagelse
Sorø
Stevns
Struer
Syddjurs
Sønderborg
Thisted
Tønder
Vallensbæk
Varde
Vejen
Vejle
Vesthimmerland
Viborg
Vordingborg
Aabenraa
Aalborg
Aarhus

Ændring som følge af høring

Ballerup
Billund
Brønderslev
Egedal
Favrskov
Fredericia
Glostrup
Horsens
Høje Tåstrup
Kolding
Nyborg
Rebild
Ringkøbing-Skjern
Roskilde
Skanderborg
Vejen
Vejle
Vesthimmerland